

کارکرد خانواده در بیماران دچار اختلال هویت جنسی

*دکتر امید رضائی^۱، دکتر سید مهدی صابری^۲، حسین شاهمرادی^۳، غفار ملک خسروی^۴

چکیده

هدف: اختلال هویت جنسی یک وضعیت نسبتاً نادر است که در آن افراد، هویت جنسی خود را با آنچه ظاهر آنها نشان می‌دهد نامتجانس احساس می‌کنند. از عوامل مهم مرتبط با آن خانواده بوده که احتمالاً در سبب شناسی و در عین حال نگهداری آن مؤثر است. به این ترتیب بررسی رابطه کارکرد خانواده با این اختلال به خصوص در کشور ایران که هدف این مطالعه نیز می‌باشد، می‌تواند در بالا بردن کیفیت کمک به بیماران مبتلا مفید واقع شود.

روش بررسی: این پژوهش به روش مقطعی مقایسه‌ای و از نوع مورد - شاهدی و با نمونه‌گیری در دسترس انجام شد که در آن تعداد ۳۷ نفر از مراجعه‌کنندگان به سازمان پزشکی قانونی که تشخیص اختلال هویت جنسی، توسط کمیسیون روانپزشکی در آنها محرز شده بود، پرسش‌نامه‌های اطلاعات فردی و ابزار سنجش خانواده که ابزاری برای بررسی کارکرد خانواده است را تکمیل نمودند (گروه نمونه) و با روش همسان سازی ۳۷ نفر از افراد در دسترس که با ارزیابی روانپزشک فاقد هرگونه اختلال روانپزشکی بودند نیز به عنوان گروه مقایسه پرسش‌نامه‌ها را تکمیل نمودند. داده‌ها با استفاده از آزمون تی برای گروه‌های مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که «کارکرد خانواده» ($P=0/034$) و همچنین ابعاد کارکردی «آمیختگی عاطفی» ($P=0/03$)، «کنترل رفتار» ($P=0/021$) و «پاسخگویی عاطفی» ($P=0/009$) در گروه نمونه نسبت به گروه مقایسه دارای اختلاف معنادار و از کارایی پایین‌تری برخوردار بود، در حالی که این تفاوت در مورد ابعاد کارکردی «نقش‌ها» ($P=0/15$)، «حل مسئله» ($P=0/16$) و «ارتباط» ($P=0/066$) به طور معنادار به چشم نمی‌خورد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش وجود اختلال هویت جنسی در افرادی که دچار مسائل و مشکلات عاطفی، احساسی و هیجانی بیشتری در خانواده هستند متحمل تروکمک گسترده به این افراد از طریق مداخلات خانوادگی می‌تواند مؤثر واقع شود. همچنین آگاهی دادن به خانواده‌ها در مورد نیازهای عاطفی و تربیتی فرزندان، احتمال بروز این اختلال را کاهش می‌دهد.

کلید واژه‌ها: اختلال هویت جنسی / کارکرد خانواده / آمیختگی عاطفی / کنترل رفتار / پاسخگویی عاطفی / نقش‌ها / حل مسئله / ارتباط

- ۱- روانپزشک، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- روانپزشک، عضو هیئت علمی سازمان پزشکی قانونی
- ۳- کارشناس روانشناسی بخش روانپزشکی سازمان پزشکی قانونی
- ۴- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، خانواده درمانگر بیمارستان رفیده

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۱/۲۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۴/۱۰

*آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، بلوار دانشجو، بن‌بست کودکان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه روان پزشکی
تلفن: ۲۲۱۸۰۱۴۰

E-mail: dr.rezaei@uswr.ac.ir